

Tillväxtavdelningen
Enheten för internationella klimatsatser
Kenneth Möllersten
016-544 20 94
kenneth.mollersten@energimyndigheten.se

Regeringskansliet
Miljödepartementet
103 33 Stockholm

Utvecklad återrapportering från det svenska CDM- och JI-programmet

Energimyndigheten överlämnar härmed rapporten "Utvecklad återrapportering från det svenska CDM- och JI-programmet". Rapporten utgör redovisning av uppdraget Energimyndigheten fick i regleringsbrevet för budgetåret 2012 avseende anslag 1:13 att redovisa ett förslag till utvecklad återrapportering för CDM- och JI-programmet särskilt med avseende på måluppfyllnad och transparens.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Andres Muld. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningschef Mattias Eriksson, enhetschef Bengt Boström samt handläggare Kenneth Möllersten, den sistnämnde föredragande.

Andres Muld
Kenneth Möllersten

Utvecklad återrapportering från det svenska CDM- och JI-programmet

ER 2012:15

Böcker och rapporter utgivna av Statens
energimyndighet kan beställas via
www.energimyndigheten.se
Orderfax: 08-505 933 99
e-post: energimyndigheten@cm.se

© Statens energimyndighet

ER 2012:15

ISSN 1403-1892

Förord

Energimyndigheten ansvarar för det statliga svenska programmet för Mekanismen för ren utveckling (CDM) och Gemensamt genomförande (JI). Programmet är inriktat på medverkan i enskilda CDM- och JI-projekt och på deltagande i multilaterala CDM- och JI-fonder.

Energimyndigheten har fått regeringens uppdrag att redovisa ett förslag till utvecklad återrapportering för CDM- och JI-programmet särskilt med avseende på måluppfyllnad och transparens.

Föreliggande rapport utgör slutrapportering av uppdraget. I rapporten ges mer detaljerade och konkreta förslag om hur rapporteringen om det svenska CDM- och JI-programmet kan vidareutvecklas. Vidare diskuteras frågor relaterade till hur CDM och JI kan bidra till uppfyllelsen av det svenska klimatmålet till 2020.

Andres Muld

Generaldirektör

Innehåll

1	Sammanfattning	7
2	Inledning	11
3	Kyotoprotokollets flexibla mekanismer samt utveckling av nya mekanismer under FN:s klimatkonvention	12
4	Det svenska CDM- och JI-programmet	14
4.1	Programmets ramar och riktlinjer	14
5	Programmets rapportering	17
5.1	Rapporteringens omfattning	17
5.2	Programmets separata årsredovisningar	18
5.3	Hantering av sekretess	18
5.4	Möjligheter till utveckling av rapporteringens transparens	19
5.5	Detaljerad insyn i CDM- och JI-projekt genom FN-systemet	20
5.6	Möjligheter till utveckling av rapportering med avseende på måluppfyllnad - Frågor relaterade till uppfyllelse av det svenska klimatmålet till 2020	21
6	Nya mekanismer	25
	BILAGA 1. CDM-PROCESSEN	27

1 Sammanfattning

Energimyndigheten har regeringens uppdrag att genomföra det svenska CDM- och JI-programmet. Programmet har sedan 2001 varit inriktat på medverkan i projekt som genomförs inom ramen för Kyotoprotokollets två projektbaserade mekanismer CDM och JI. Programmet fokuserar dels på medverkan i enskilda CDM- och JI-projekt, dels på deltagande i multilaterala CDM- och JI-fonder. Målen med Sveriges engagemang i CDM och JI har uttryckts i ett antal propositioner och riksdagsbeslut. Vidare återfinns riktlinjer för CDM- och JI-programmet i de årliga regleringsbrev som är direkt styrande för verksamheten.

Det svenska CDM- och JI-programmets verksamhet har sedan programmets start redovisats årligen genom Energimyndighetens årsredovisning i enlighet med gällande åiterrapporteringskrav. Energimyndigheten har utöver detta redan från och med verksamhetsåret 2010 givit ut separata årsredovisningar för det svenska CDM- och JI-programmet och avsikten är att även fortsättningsvis publicera separata årsredovisningar. Behovet av separata årsredovisningar har uppstått till följd av att verksamheten vuxit i omfattning med avseende på ingångna förvärvsavtal för enskilda projekt och medverkan i multilaterala fonder samt att uppdragsgivaren och olika avnämare haft önskemål om en mer fördjupad rapportering om programmets verksamhet än vad som rymts i Energimyndighetens årsredovisning.

De separata årsredovisningarna för det svenska CDM- och JI-programmet innehåller utförlig information om programmets verksamhet och utöver detta finns detaljerad information om CDM- och JI-projekt tillgänglig för alla på webbplatsen för FN:s klimatkonvention.

För att ytterligare utveckla transparensen i rapporteringen om det svenska CDM- och JI-programmet överväger Energimyndigheten följande möjligheter:

- En utvecklad redovisning angående de CDM- respektive JI-projekt som ingår i de multilaterala fonder i vilka myndigheten deltar. Hittills har Energimyndigheten rapporterat de enskilda projekten för sig och de multilaterala fonderna för sig. Överblicken över hela den svenska portföljen inklusive andelarna i de multilaterala fonderna kan förbättras främst genom att fördjupa redovisningen av projekten i fonderna och hur fonderna utvecklats.
- Fördjupade presentationer av utvalda projekt. Beskrivande och mer ingående redogörelser för enskilda projekten i löpande text kan ges mer utrymme i framtida rapporter och läsaren skulle därigenom få en bättre förståelse för hur projekten kommer till och hur de olika delarna av granskningsprocessen genomförs samt information om projektens resultat

vad gäller minskade utsläpp av växthusgaser och bidrag till en hållbar utveckling i världsländet.

- Årlig hearing. Energimyndigheten kan erbjuda uppdragsgivare och avnåmare såsom Riksdag och politiska partier att delta i en hearing om programmet. Om det efterfrågas kan en hearing hållas i samband med publicering av det svenska CDM- och JI-programmets separata årsredovisningar.

Det svenska CDM- och JI-programmet ska bland annat bidra till att nå Sveriges nationella delmål till 2020 om att minska utsläppen av växthusgaser med 40 % i den icke-handlande sektorn jämfört med 1990 års nivå. Energimyndigheten har bedömt att utsläppsminskningar om cirka 40 miljoner ton koldioxidekvivalenter från internationella klimatinsatser behövs ackumulerat under perioden fram till 2020 för att uppnå det nationella klimatmålet. Bedömningen baserades på kriterier som anges i regeringens propositioner där klimatmålet definieras.

Det svenska CDM- och JI-programmet kommer med nuvarande anslag att kunna förvärva cirka 18-20 miljoner utsläppsminskningenheter (ton koldioxidekvivalenter).

- För att nå 40 miljoner ton koldioxidekvivalenter från internationella insatser till 2020 behöver ytterligare 20-22 miljoner utsläppsminskningenheter förvärvas. Detta innebär att anslaget för åren 2013-2015 behöver ligga på ungefär samma nivå som under perioden 2009-2012, då de anvisade anslagen sammanlagt uppgick till 1 miljard kronor, d.v.s. i genomsnitt 250 miljoner kronor per år. Anslagen bör ligga på denna nivå även under åren 2016-2020 för att riksdagens klimatmål för 2020 skall nås.

Förvärsavtal tecknas i förväg om framtida leverans och betalning och det tar ofta några år från dess att ett förvärsavtal har tecknats innan utsläppsminskningarna börjar levereras och sedan sker leverans under flera år framåt. Det är svårt att med exakthet förutsäga när genomförda utsläppsminskningenheter kommer att levereras. En förvärsplan som ska följas exakt fr.o.m. 2013 och framåt är därför opraktisk och inte heller nödvändig för måluppfyllelsen så länge tillräckligt många utsläppsminskningenheter har levererats till avstämningstidpunkten. Det är de ackumulerade nivåerna som är av betydelse för måluppfyllelse av det nationella målet till 2020 och inte hur mycket som levereras in på svenska statens konto enskilda år.

- För att planera för och följa upp det nationella klimatmålet till 2020 kan en plan utformas. Planen ska inte vara bindande utan indikativ och ska inte stå i vägen för tidigareläggning eller senareläggning av förvärv jämfört med planen när ett sådant agerande är fördelaktigt. För att följa vägen mot måluppfyllelse med avseende på det nationella klimatmålet så kan Energimyndigheten utveckla rapporteringen genom att årligen redovisa en prognos för förväntad leverans av utsläppsminskningenheter och, om så

är lämpligt, föreslå hur förvärvsstrategin ska modifieras för att leda till säkrare måluppfyllelse.

Ändringar i förvärvsstrategi kan leda till förändringar vad gäller olika portföljparametrar och därför är det lämpligt att ta upp sådana frågor i samband med den årliga redovisningen av vägen mot måluppfyllelse och om så är lämpligt, inhämta ytterligare vägledning från regeringen.

Det svenska CDM- och JI-programmet kommer tills vidare att fokusera på CDM-projekt. Det ingår samtidigt i Energimyndighetens uppdrag att myndigheten kan bidra till utvecklingen av nya mekanismer inom ramen för klimatkonventionen.

- Energimyndigheten bedömer mot denna bakgrund att det kan vara motiverat att aktivt delta i utvecklingen av nya mekanismer. Rapporteringen från det svenska CDM- och JI-programmet bör då inkludera information om hur det arbetet fortskrider.

2 Inledning

Energimyndigheten är nationell svensk expertmyndighet för Kyotoprotokollets två projektbaserade mekanismer; Mekanismen för ren utveckling (Clean Development Mechanism, CDM) och Gemensamt genomförande (Joint Implementation, JI). Energimyndigheten har också i uppdrag att för Sveriges räkning förvärva utsläppsminskningenheter vilket sker genom det statliga svenska programmet för CDM och JI. Energimyndigheten bidrar också med expertis till den svenska delegationen för förhandlingar inom ramen för FN:s klimatkonvention (UNFCCC) och Kyotoprotokollet för frågor om de flexibla mekanismerna. Energimyndigheten har fått regeringens uppdrag att redovisa ett förslag till utvecklad återrapportering för CDM- och JI-programmet särskilt med avseende på målpuppfyllnad och transparens. Uppdraget ska redovisas den 15 april 2012.¹

---

¹ Regleringsbrev för budgetåret 2012 avseende anslag 1:13.

3 Kyotoprotokollets flexibla mekanismer samt utveckling av nya mekanismer under FN:s klimatkonvention

Internationellt samarbete är avgörande för effektiva insatser mot klimatförändringar. Kyotoprotokollet innefattar marknadsbaserade flexibla mekanismer för att underlätta att minska utsläppen av växthusgaser på ett kostnadseffektivt sätt. De projektbaserade flexibla mekanismerna CDM och JI är de främsta verktygen som idag finns tillgängliga för internationellt samarbete kring konkreta projekt som leder till utsläppsreduktioner och hållbar utveckling. Genom CDM och JI kan ett land bidra till utsläppsminskningar i ett annat land och använda dessa för att möta egna åtaganden. Av denna anledning är det av central betydelse att kunna visa att CDM eller JI varit avgörande för att utsläppsminskningarna kommit till stånd, d.v.s. att projekten är vad man brukar beteckna som additionella. JI innebär att projekt genomförs i länder med utsläppsbegränsningsåtaganden enligt Kyotoprotokollet, medan CDM-projekt genomförs i länder som inte har kvantifierade åtaganden avseende utsläppsbegränsningar. Av den anledningen är säkerställandet av additionalitet särskilt viktigt för CDM. För CDM-projekt säkerställs additionaliteten genom noggranna FN-kontroller av varje enskilt projekt genom CDM-styrelsen (CDM Executive Board). Kontrollen av JI-projekt kan ske på två sätt, JI spår 1 eller JI spår 2. Under JI spår 1 sker projektgodkännande, övervakning och överföring av utsläppsminskningssenheter enligt överenskommelse mellan två eller fler länder. Projekt inom ramen för JI spår 2 sker under övervakning av FN genom JI-kommittén (JI Supervisory Committee).

CDM startade år 2000 och tog verklig fart i och med Kyotoprotokollets ikraftträdande 2005. JI startade 2008 men har blivit väsentligt mindre omfattande jämfört med CDM. Vid Klimatkonventionens partsmöte i Durban i december 2011 fattade parterna beslut om att en global klimatöverenskommelse omfattande världens alla länder skall ta vid år 2020. Inom ramen för Kyotoprotokollet beslutades samtidigt om en andra åtagandeperiod för perioden efter 2012. CDM och JI är del av Kyotoprotokollet och fortsätter därmed även efter 2012. EU:s beslut avseende utsläppsminskningar till 2020 och möjligheten till användning av utsläppsminskningssenheter från CDM-projekt inom EU har varit avgörande för att säkra en efterfrågan på utsläppsminskningssenheter efter 2012. Även om politiska beslut inom FN:s klimatkonvention och EU har bidragit med minskad osäkerhet om situationen för CDM efter 2012, slutåret för Kyotoprotokollets första åtagandeperiod så finns även i fortsättningen en viktig funktion att fylla för långsiktiga investerare så som statliga program och fonder vilka visar tilltro till, och som verkar för en fortsättning och utveckling av växthusgasmärknaden.

För att en ökad omfattning av de insatser som kommer till stånd genom flexibla mekanismer ska vara möjlig så behöver CDM vidareutvecklas och reformeras. Förenklade procedurer, stärkt transparens i beslutsprocessen, ökad förutsebarhet och rättssäkerhet samt en fortsatt stark miljöintegritet är viktigt. Vidare behöver nya former av flexibla mekanismer utvecklas. I december 2011, vid klimatförhandlingsmötet i Durban, tog Klimatkonventionens parter beslut om att utveckla nya, breddade, marknadsbaserade mekanismer som ska kunna användas för att möta framtida åtaganden om utsläppsbegränsningar. Ett arbetsprogram har inletts under 2012 för att utforma nya eller vidareutvecklade marknadsbaserade mekanismer inom ramen för Klimatkonventionen och Kyotoprotokollet.

Avskogning av tropikerna uppskattas kunna stå för så mycket som en femtedel av de globala utsläppen av växthusgaser. Inom ramen för REDD+ (där REDD står för Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation och "+” innebär att även hållbart skogsbruk inkluderas) söker Klimatkonventionens parter efter sätt att komma tillrätta med problemet. Det är ännu för tidigt att säga hur systemen kommer att utformas i detalj, bl.a. diskuteras hur REDD+ ska finansieras inklusive möjligheten att använda ett marknadsbaserat angreppssätt, men det finns goda förhoppningar om en överenskommelse om en REDD+-mekanism inom ramen för Klimatkonventionen.

4 Det svenska CDM- och JI-programmet

Energimyndigheten har regeringens uppdrag att genomföra det svenska CDM- och JI-programmet. Innan regelverken för CDM och JI hade färdigställts ansvarade Energimyndigheten också för Sveriges bidrag till Klimatkonventionens försöksperiod för gemensamt genomförande, det s.k. "Activities Implemented Jointly" (AIJ).

Programmet har varit inriktat på medverkan i CDM- och JI-projekt under Kyotoprotokollet sedan 2001 och är inriktat på medverkan i enskilda² CDM- och JI-projekt samt på deltagande i multilaterala CDM- och JI-fonder. Fokus ligger på små och medelstora projekt inriktade på förnybar energi och energieffektivisering.

Anslagen till det svenska CDM- och JI-programmet har varierat över tid. Från 1998 till 2008 anvisades sammantaget ca 310 miljoner kronor för att förvärva utsläppsminskningssenheter. Anslaget för 2008 var 50 miljoner kronor. För perioden 2009-2012 höjdes anslaget kraftigt och det genomsnittliga årliga anslaget var 250 miljoner kronor. Till och med regleringsbrevet för budgetåret 2012 har Energimyndigheten totalt, genom anslag och bemyndiganden, anvisats cirka 1 765 miljoner kronor för förvärv av utsläppsminskningssenheter samt för programanknutna kostnader. Därutöver har myndigheten övertagit ansvar från regeringskansliet för Sveriges deltagande i fonder vid Världsbanken (Prototype Carbon Fund, PCF) respektive Europeiska utvecklingsbanken, (Multilateral Carbon Credit Fund, MCCF), i vilka regeringskansliet satsat cirka 120 miljoner kronor. Det innebär en sammantagen och ackumulerad budget för programmet på cirka 1 885 miljoner kronor.

Antalet förvärvsavtal för enskilda projekt och deltagandet i multilaterala fonder har successivt ökat. Kontraktsvolymen har ökat i motsvarande grad i synnerhet sedan 2010. I april 2012 omfattade programmet en portfölj med 53 enskilda CDM- och JI-projekt samt deltagande i sju multilaterala CDM- och JI-fonder.

4.1 Programmets ramar och riktlinjer

I 1997 års energipolitiska beslut angavs att energipolitiskt motiverade internationella klimatinsatser ingår som en viktig del i strategin för minskad klimatpåverkan från energisektorn. Riksdagen anvisade medel över en sjuårsperiod för insatser som huvudsakligen skulle inriktas på bilateralt och

² Enskilda projekt är ett samlingsbegrepp för de projekt där myndigheten ingått avtal om förvärv av utsläppsminskningssenheter för ett specifikt projekt. Förvärvsavtal med enskilda projekt svarar till uppdraget att förvärva utsläppsminskningssenheter genom bilaterala insatser. I denna rapport används dock begreppet enskilda projekt eftersom det kan finnas fler än två parter i förvärvsavtalet.

multilateralt samarbete avseende gemensamt genomförande under FN:s klimatkonvention. De anvisade medlen kom att inledningsvis användas för pilotfasen för gemensamt genomförande under Klimatkonventionen (Activities Implemented Jointly). I den energipolitiska propositionen Samverkan för en trygg, effektiv och miljövänlig energiförsörjning³ som antogs av riksdagen i juni 2002 preciserades att samarbetet skulle omfatta såväl CDM som JI. I propositionen betonades att en begränsning av utsläppen av växthusgaser bör karaktäriseras av kostnadseffektiva insatser såväl nationellt som internationellt och att Kyotoprotokollets flexibla mekanismer har potential att bidra till att uppnå denna målsättning och därmed minimera effekterna på industrins konkurrenskraft, välfärd, sysselsättning och energiförsörjning. För det svenska arbetet med mekanismerna framhölls att det ska bedrivas så att det karaktäriseras av hög kvalitet, trovärdighet och att projektens relativa kostnadseffektivitet beaktas samt vidare vikten av att eftersträva en fördelning av projekt mellan olika länder som bidrar med så breda erfarenheter som möjligt.

I propositionen Forskning och ny teknik för framtidens energisystem⁴ (2006) angavs att Sveriges arbete med att genomföra projekt inom ramen för de projektbaserade mekanismerna skulle fortsätta. Även denna proposition framhöll vikten av kostnadseffektivitet och projekt av god kvalitet med hög trovärdighet. Propositionen introducerade ambitionen att verksamheten kan tjäna som en kanal för internationell spridning av tillämpad svensk teknik för energieffektivisering och förnybar energi.

Regeringen framhåller i propositionen Nationell klimatpolitik i global samverkan⁵ (2006) att Energimyndigheten bör verka för att underlätta för företag att engagera sig i arbetet med de flexibla mekanismerna. I propositionen framhålls vidare att Energimyndighetens insatser kan bidra till utvecklingen av regelverk och metoder och till att processen för godkännande av projekt etableras och blir effektiv. På så sätt kan transaktionskostnader, risker och trögheter i systemet reduceras, vilket beskrivs som en förutsättning för ett större engagemang från näringslivet.

I propositionen En sammanhållen energi- och klimatpolitik – Klimat⁶ (2009) poängteras återigen vikten av hög kvalitet på CDM- och JI-programmets projekt och additionella utsläppsreduktioner samt, vid deltagande i klimatfonder, inflytande över projektval. Myndigheten ska i detta arbete i första hand fokusera på projekt i minst utvecklade länder och små ö-nationer med utvecklingsstatus i enlighet med beslut i EU:s klimatpaket. Portföljen ska vidare vara inriktad på områdena förnybar energi och energieffektivisering. I propositionen betonar regeringen även att kravet på kostnadseffektivitet måste upprätthållas. I propositionen anges vidare att en tredjedel av de utsläppsminskningar som ska ske

---

³ Prop. 2001/02:143.

⁴ Prop. 2005/06:127.

⁵ Prop. 2005/06:172.

⁶ Prop. 2008/09:162.

i den icke handlande sektorn⁷ ska ske i form av investeringar i andra EU-länder eller flexibla mekanismer som CDM. Implikationer av detta för det svenska CDM- och JI-programmet diskuteras närmare under avsnitt 5.6.

Riktlinjerna för det svenska CDM- och JI-programmet återfinns framför allt i de årliga regleringsbrev som är direkt styrande för verksamheten. I regleringsbrevet för 2012⁸ anges att myndigheten ska medverka i och ingå avtal om att förvärva utsläppsenheter från projekt som genomförs inom ramen för de projektbaserade mekanismerna under Kyotoprotokollet JI, CDM samt liknande marknadsbaserade flexibla mekanismer. Detta ska ske som ett led i utvecklandet av mekanismer för internationell utsläppshandel och i syfte att bidra till att uppnå Sveriges åtagande inom ramen för FN:s klimatkonvention efter år 2012 samt det nationella delmålet för år 2020. Avtal om förvärv av utsläppsenheter kan ingås direkt i egen regi, i samarbete med andra intressenter samt genom deltagande i fonder. Myndigheten ska verka för att befintliga mekanismers funktion förbättras och kan bidra till utvecklingen av nya mekanismer inom ramen för klimatkonventionen. Myndigheten ska fördela sina insatser jämnt mellan multilaterala och bilaterala insatser. Myndigheten ska särskilt beakta insatsernas additionalitet, kostnadseffektivitet och bidrag till hållbar utveckling. När det gäller multilaterala insatser ska myndigheten inrikta sig på sådana initiativ i vilka myndigheten ges ett avgörande inflytande beträffande deltagande i enskilda projekt. Myndigheten bör eftersträva en god regional spridning och en ökad andel projekt i de minst utvecklade länderna.

Utöver ovan nämnda mål bör nämnas att de flexibla mekanismerna, i enlighet med FN:s Klimatkonvention och Kyotoprotokollets principer och mål, syftar till att skapa förutsättningar för kostnadseffektiva åtgärder för utsläppsreduktioner, samt för CDM att främja utvecklingsländernas möjlighet till hållbar utveckling.

---

⁷ Utsläppen för Sverige bör för år 2020 vara 40 procent lägre än utsläppen 1990. Målet avser den icke handlande sektorn och innebär en minskning av utsläppen av klimatgasar med 20 miljoner ton i förhållande till 1990 års nivå.

⁸ Regleringsbrev för budgetåret 2012 avseende anslag 1:13.

5 Programmets rapportering

5.1 Rapporteringens omfattning

Det svenska CDM- och JI-programmets verksamhet har sedan programmets start redovisats årligen i Energimyndighetens årsredovisning i enlighet med gällande återrapporteringskrav. Denna rapportering har bland annat redogjort för programportföljens sammansättning och för nyckelhändelser inom programmet under året, såsom nya ingångna förvärsavtal samt även redogjort för den internationella klimatpolitiska utvecklingen med relevans för Kyotoprotokollets flexibla mekanismer.

Vidare har det svenska CDM- och JI-programmets inriktning och utveckling, inklusive information om kontrakterade projekt, presenterats på Energimyndighetens webbplats.

I särskilda broschyrer har kontrakterade enskilda projekt och deltagande i multilaterala fonder presenterats i närmare detalj. Sådana broschyrer har publicerats med ungefär ett års mellanrum.

Pressmeddelanden har publicerats i samband med nyckelhändelser såsom nya ingångna förvärsavtal med enskilda projekt eller beslut om deltagande i multilaterala fonder.

Energimyndigheten har redan från och med verksamhetsåret 2010 givit ut separata årsredovisningar för det svenska CDM- och JI-programmet. Avsikten är att även fortsättningsvis publicera separata årsredovisningar för programmet. Bakgrunden till detta är att portföljen successivt vuxit med avseende på ingångna förvärsavtal för enskilda projekt och medverkan i multilaterala fonder samtidigt som uppdragsgivaren och olika avnämare, såsom Riksdagen, olika politiska partier och media etc., haft önskemål om en mer fördjupad rapportering om programmets verksamhet än vad som rymts i Energimyndighetens årsredovisning. Dessutom har det gradvis skett en ökning av antalet projekt i portföljen som kommit till den fas då utsläppsminskningenheter levereras till myndigheten, vilket också bidrar till en ökad informationsmängd. Slutligen har CDM- och JI-programmet genom politiska beslut fått en mer integrerad roll i svensk klimatpolitik i och med Riksdagens beslut om att internationella klimatinvesteringar ska användas för att klara en kvantifierad del av det nationella klimatmålet till 2020.

Kombinationen av dessa faktorer innebär att behovet av utrymme för rapporteringen blivit stort i relation till det utrymme som funnits tillgängligt i Energimyndighetens årsredovisning. Innehållet i de separata årsredovisningarna för det svenska CDM- och JI-programmet beskrivs i det följande.

5.2 Programmets separata årsredovisningar

I de separata årsredovisningarna för det svenska CDM- och JI-programmet beskrivs inledningsvis Energimyndighetens uppdrag och programmets mål. Årsredovisningarna innehåller därefter en redogörelse för programmets budget och hantering av anslag.

Vidare beskrivs i de separata årsredovisningarna utvecklingen på utsläppsmarknaden. Energimyndigheten agerar på en marknad vars utveckling har stor påverkan på CDM- och JI-programmets verksamhet. Utvecklingen av utbud av och efterfrågan på utsläppsminskningssenheter samt olika marknadspriser på dessa är av centralt intresse för myndigheten liksom för andra statliga och privata aktörer som är aktiva på denna marknad. Marknaden är uppdelad i en s.k. primärmarknad och en sekundärmarknad. Energimyndigheten är aktiv på primärmarknaden men utvecklingen på sekundärmarknaden påverkar primärmarknaden, varför årsredovisningarna beskriver utvecklingen på primär- och sekundärmarknaderna.

Årsredovisningarna för det svenska CDM- och JI-programmet innehåller en redogörelse för utvecklingen av programmets portfölj av bilaterala projekt samt för deltagandet i multilaterala CDM- och JI-fonder. Projekt som tillkommit under året presenteras. Redovisningen innehåller en genomgång av samtliga ingående bilaterala projekt och hur de utvecklats under året. Eventuella avvikelser av betydelse som uppstått, såsom terminerade avtal, senareläggning eller nedskrivningar avseende prognostiserade leveranser av utsläppsminskningssenheter redovisas. Vidare presenteras portföljens sammansättning med avseende på projektkategorier och regional fördelning (fördelning mellan världsländer/regioner). Programmets deltagande i multilaterala fonder beskrivs, inklusive en redogörelse för utvecklingen i varje enskild fond under året. En sammanställning över leveranser av utsläppsminskningssenheter som tagits emot och förväntade kommande leveranser från kontrakterade projekt och fonddeltagande presenteras också. Energimyndigheten presenterar ett genomsnittspris (genomsnittspris per ton koldioxidekvivalent) för förvärvade utsläppsminskningssenheter.

Vidare redovisas måluppfyllelse med avseende på bidrag till utveckling av de flexibla mekanismerna, ökad andel projekt i de minst utvecklade länderna, bidrag till uppfyllelse av det svenska klimatmålet till 2020, kostnadseffektivitet och bidrag till hållbar utveckling.

I det svenska CDM- och JI-programmets årsredovisning för 2011 berörs även kortfattat frågor relaterade till uppfyllnad av Sveriges klimatmål till 2020, nya mekanismer under FN:s klimatkonvention samt utveckling av programmets rapportering.

5.3 Hantering av sekretess

De förvärvsavtal som Energimyndigheten ingår utgör kommersiella avtal mellan två parter som har ett ömsesidigt intresse av att kommersiellt känslig information

inte publiceras. Sekretess regleras därför i förvärvsavtalen för att förhindra spridning av information som skulle kunna försvaga någon av parternas förmåga att utöva affärsmässig verksamhet på utsläppshandelsmarknaden. Energimyndighetens verksamhet styrs av offentlighetsprincipen, vilket ingångna avtal tar höjd för, och sekretessen hanteras i enlighet med svensk lagstiftning, enligt vilken information som kan skada motpartens ekonomiska intressen inte får offentliggöras.

Kommersiellt känslig information i de förvärvsavtal som Energimyndigheten ingår utgörs i första hand av information relaterad till det pris som betalas per utsläppsminskning. Priset i förvärvsavtal fastställs genom en förhandling mellan köpare och säljare av enheterna. Om information om det pris vilket köpare och säljare har accepterat skulle nå ut på marknaden så skulle dessa riskera att hamna i ett underläge i framtida förhandlingar om förvärvsavtal med andra motparter.

Utöver priset så finns det ytterligare villkor i förvärvsavtalen som är nära kopplade till priset per utsläppsminskning och som därför är kommersiellt känsliga. Det gäller i första hand fördelning av kostnader och risker som i sin tur påverkar priset per utsläppsminskning.

5.4 Möjligheter till utveckling av rapporteringens transparens

För att ytterligare utveckla transparensen i rapporteringen om det svenska CDM- och JI-programmet överväger Energimyndigheten följande möjligheter:

En utvecklad redovisning angående de CDM- respektive JI-projekt som ingår i de multilaterala fonder i vilka myndigheten deltar. Hittills har Energimyndigheten rapporterat de enskilda projekten för sig och de multilaterala fonderna för sig. Uppdelningen i enskilda projekt och fonder är naturlig utifrån Energimyndighetens perspektiv eftersom det är så arbetet är uppdelat, men överblicken över hela den svenska portföljen inklusive andelarna i de multilaterala fonderna kan förbättras främst genom att fördjupa redovisningen av projekten i fonderna och hur fonderna utvecklats.

Fördjupade presentationer av utvalda projekt. I den separata årsredovisningen för det svenska CDM- och JI-programmet för 2011 presenterades några av de enskilda projekten mer ingående i löpande text. Sådana beskrivande presentationer skulle kunna få mer utrymme i framtida rapporter och läsaren skulle därigenom få en bättre förståelse för hur projekten kommer till och hur de olika delarna av granskningsprocessen genomförs samt information om projektens resultat vad gäller minskade utsläpp av växthusgaser och bidrag till hållbar utveckling.

Årlig hearing. Energimyndigheten kan erbjuda uppdragsgivare och avnämare såsom Riksdag och politiska partier att delta i en hearing om programmet. Om det

efterfrågas kan en hearing hållas i samband med publicering av det svenska CDM- och JI-programmets separata årsredovisningar.

Den information om det svenska CDM- och JI-programmet som finns tillgänglig på Energimyndighetens webbplats kan utvecklas genom att förbättra presentationen av projektens fördelning med avseende på värdland och projekttyp.

5.5 Detaljerad insyn i CDM- och JI-projekt genom FN-systemet

I samband med att transparens diskuteras är det viktigt att betona att utöver den information som framgår genom Energimyndighetens rapportering finns utförlig information om CDM- och JI-projekt tillgänglig på webbplatsen för FN:s klimatkonvention (www.unfccc.int).⁹ På webbplatsen presenteras utförlig information om samtliga projekt som registrerats inom ramen för FN-systemet samt de grunder som registreringsbesluten baseras på.¹⁰ Redan före projektens registrering, i samband med att man inleder en oberoende tredjepartsgranskning av projekten, så kallad validering (CDM) eller determinering (JI), så publiceras detaljerad projektdokumentation på webbplatsen.

Dokumentationen på FN:s hemsida rörande CDM- och JI-projekt finns tillgänglig för alla. Där finns t.ex. en projektbeskrivning som redogör för projektens tekniska design och deras genomförande, en redogörelse för hur projektens additionalitet bedömts, en beskrivning av projektet bidrag till hållbar utveckling, samt en beskrivning av hur projektens övervakning, som ligger till grund för utfärdandet av utsläppsminskningenheter, ska genomföras. Vidare finns ett Letter of Approval från värdlandet, som intygar att värdlandet bedömer att projektet bidrar till hållbar utveckling. Detta intyg är obligatoriskt för att projektet skall kunna registreras. Ett utlåtande av en oberoende tredjepartsgranskare finns också tillgängligt för varje projekt. Man kan även se om ett projekt har varit föremål för fördjupad granskning (request for review), samt i så fall dokumentationen kring detta och utfallet av granskningen. Detta gäller alla projekt som ansökt om registrering, både de som blivit registrerade projekt och de som fått avslag, eller som dragit tillbaka sin ansökan. Information som rör kommersiella förhållanden, som t.ex. förvärsavtal, med köpare är däremot inte tillgänglig på FN:s hemsida.

Som ett initiativ för att förbättra bedömningen av de projektbaserade mekanismerna har det s.k. materialitetsbegreppet införts i bedömningen. Tillämpning av materialitet i granskningen av CDM- och JI-projekt innebär en effektivisering av mekanismernas bedömningsprocesser, och bidrar med stärkt miljöintegritet, genom att faktorer som har en väsentlig påverkan på utsläppsreduktionernas storlek ges en relativt sett större vikt. Samtidigt kan mindre vikt läggas vid faktorer med en obetydlig påverkan.

⁹ Länk för CDM-projekt: CDM: <http://cdm.unfccc.int/Projects/projsearch.html> g

Länk för JI-projekt: JI: http://ji.unfccc.int/JI_Projects/ProjectInfo.html.

¹⁰ Se bilaga I för en redogörelse angående gransknings- och registreringsprocessen för CDM-projekt och centrala begrepp i detta sammanhang.

Materialitet är ett sedan länge vedertaget begrepp inom revision och innebär principiellt att man vid granskningsförfarandet strävar efter att urskilja väsentligt påverkande faktorer från sådana som har kvantitativt mindre påverkan. I december 2011, vid Klimatkonventionens partsmöte i Durban, fattades beslut om att materialitet ska tillämpas i alla typer av CDM-projekt, initialt för verifiering av utsläppsminskningssenheter.

Införandet av materialitetsbegreppet innebär, utöver ett mer ändamålsenligt granskningsförfarande, att information om projekt som finns tillgänglig via FN:s webbplats kommer att bli lättare att tolka, eftersom det bidrar med en stärkt vägledning om olika faktorerers inbördes betydelse.

5.6 Möjligheter till utveckling av rapportering med avseende på måluppfyllnad - Frågor relaterade till uppfyllelse av det svenska klimatmålet till 2020

Det svenska CDM- och JI-programmet ska bland annat bidra till att nå Sveriges nationella delmål till 2020 om att minska utsläppen av växthusgaser med 40 % i den icke-handlande sektorn jämfört med 1990 års nivå.

En ambitiös klimatpolitik förutsätter långsiktiga och kontinuerliga utsläppsminskningar nationellt och internationellt. Energimyndigheten fick under 2011 regeringens uppdrag att redovisa en analys av hur internationella klimatinvesteringar bör fördelas över tiden så att det nationella klimatmålet till 2020 kan nås på ett kostnadseffektivt sätt. Analysen presenterades i Det svenska klimatmålet till 2020 - bidrag från internationella insatser¹¹. Baserat på kriterier som angivits i propositionen En sammanhållen energi- och klimatpolitik – Klimat¹² bedömdes att utsläppsminskningar om cirka 40 miljoner ton koldioxidekvivalenter från internationella klimatinSATser behövs ackumulerat under perioden fram till 2020 för att uppnå det nationella klimatmålet till 2020.

Det svenska CDM- och JI- programmet kommer med nuvarande anslag¹³ att kunna förvärva cirka 18-20 miljoner utsläppsminskningssenheter (ton koldioxidekvivalenter). För att nå 40 miljoner ton koldioxidekvivalenter från internationella insatser till 2020 behöver ytterligare 20-22 miljoner utsläppsminskningssenheter förvärvas. Detta innebär att anslaget för åren 2013-2015 behöver ligga på ungefär samma nivå som under perioden 2009-2012, då de anvisade anslagen sammanlagt uppgick till 1 miljard kronor, d.v.s. i genomsnitt 250 miljoner kronor per år. Anslagen bör även framgent ligga på denna nivå för att nå riksdagens klimatmål för 2020. Anslag på 118 miljoner kronor för 2013 och 2014 är redan beviljade och ingår i myndighetens nuvarande bemyndiganderam. I budgetunderlaget för 2013 föreslår Energimyndigheten att regeringen bör utöka

---

¹¹ ER 2011:09.

¹² Prop. 2008/09:162.

¹³ Regleringsbrev för 2012 är inräknat.

anslaget med 130 miljoner kronor vardera för åren 2013 och 2014 samt med 250 miljoner för år 2015 till Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård, 1:13 Insatser för internationella klimatinvesteringar. Anslag och bemyndiganden bör vara utformade så att periodiserings-, pris-, volyms- och valutaaspekter kan hanteras. Detta är viktigt eftersom ingångna förvärsavtal för CDM oftast har en giltighetstid på 7 eller 10 år.

Den totala kostnaden för att nå den internationella delen av det svenska klimatmålet till 2020 påverkas av dels när förvärven genomförs, dels den framtida prisutvecklingen för utsläppsminskningssenheter. Det kan vara fördelaktigt att genomföra insatserna så tidigt som möjligt under perioden. För mekanismerna under Kyotoprotokollet så sker leverans efter det att utsläppsminskningarna ägt rum, uppmätts och kontrollerats, vanligtvis under en krediteringsperiod som sträcker sig över 7 eller 10 år. Förvärsavtal tecknas i förväg om framtida leverans och betalning. Detta innebär att från dess att ett förvärsavtal tecknats tar det några år innan utsläppsminskningarna börjar levereras och sedan sker leverans under flera år framåt. Det svenska CDM- och JI-programmet har hittills huvudsakligen inriktats på projekt som befinner sig i ett tidigt skede av CDM-processen. Om detta tillvägagångssätt ska tillämpas även framöver och måläret år 2020, eller en period däromkring, så bör avtal tecknas de närmsta åren för att fullständig leverans ska hinna ske till 2020 eller för en beslutad period däromkring.

Ett sätt att skynda på leveranserna kan vara att teckna kontrakt med projekt som kommit längre i CDM-processen och redan har börjat leverera utsläppsminskningar, eller att köpa redan utfärdade utsläppsminskningar på den så kallade sekundärmarknaden. Vilken variant eller kombination av varianter som ska utgöra förvärsstrategin framöver beror till viss del på hur måluppfyllelsen ska fastställas, vid vilken avstämningstidpunkt, men framför allt på hur anslagen utformas och när medel finns tillgängliga.

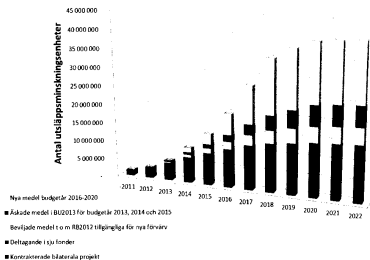
Det är svårt att med exakthet förutsäga när genomförda utsläppsminskningssenheter kommer att levereras. Det beror bland annat på att den tid som krävs för gransknings- och godkännandeprocessen inom FN varierar. En förvärsplan som ska följas exakt fr.o.m. 2013 och framåt är därför opraktisk och inte heller nödvändig för måluppfyllelsen så länge tillräckligt många utsläppsminskningssenheter har levererats till avstämningstidpunkten. Avstämning kan ske när nationell utsläppsstatistik för alla år fram till 2020 finns tillgänglig. Ytterligare ett alternativ vore att avstämning sker efter det att det internationella åtagandet till 2020 uppfyllts, dvs. ca 2023. Annullering av utsläppsminskningssenheter för nationell måluppfyllelse bör ske först efter det att internationella klimatåtaganden uppfyllts. Detta förslag förutsätter dock att eventuella restriktioner, på EU- eller FN-nivå, vad gäller överföring/sparande (s.k. "carry-over") av utsläppsminskningssenheter mellan åtagandeperioder inte sätts på ett sätt som försvårar ett överträffande av internationella åtaganden.

Det är de ackumulerade nivåerna som är av betydelse för måluppfyllelse av det nationella målet till 2020 och inte hur mycket som levereras in på svenska statens

konto enskilda år. För att planera för och följa upp på det nationella klimatmålet till 2020 kan man tänka sig att en plan utformas i stil med nedanstående bild.

I figuren nedan presenteras en översiktlig bild över hur mycket som levererats respektive bedöms komma att levereras från de 53 enskilda projekten och programmets deltagande i de sju fonderna (blå respektive gröna staplar). Vidare ges en prognos över hur mycket leveranser av utsläppsminskningssenheter som den del av nuvarande anslag¹⁴ som inte är uppbundet i projekt eller fonder kan ge (gula staplar). Som visas kommer programmet med nuvarande anslag (gröna, blå och gula staplar) att kunna generera cirka 18-20 miljoner utsläppsminskningssenheter till 2020.

Figuren visar vidare att för att nå volymen 40 miljoner ton behövs ytterligare anslag. Ytterligare medel om 500 miljoner kronor har äskats i budgetunderlag för 2013 för budgetåren 2013, 2014 och 2015 (leveransprognos avseende utsläppsminskningssenheter för dessa äskade medel illustreras genom de röda staplarna). För att nå 40 miljoner ton behöver anslagen för 5-årsperioden 2016-2020 ligga kvar på samma nivå som under perioden 2009 -2012 och som äskats för perioden 2013-2015 d.v.s., i storleksordningen 250 miljoner kronor per år krävs även för perioden 2016 -2020 (leveransprognos avseende utsläppsminskningssenheter för en bibehållen anslagsnivå för åren 2016-2020 syns i de grå staplarna).

¹⁴ Regleringsbrev för 2012 är inräknat.

Planen ska inte vara bindande utan indikativ. Energimyndigheten har till uppgift att införskaffa kostnadseffektiva utsläppsminskningar av god kvalitet som uppfyller särskilda, av uppdragsgivaren, definierade kvalitetskriterier.¹⁵ Den plan som upprättas över förvärv som ska leda till uppfyllelse av det svenska klimatmålet till 2020 får inte stå i vägen för möjligheten att göra kostnadseffektiva förvärv. Om t.ex. den planerade volymen för ett visst år uppnåts men det finns möjlighet att kontraktera ytterligare volym av rätt kvalitet till bra pris för detta år så ska planen då inte stå i vägen för ett sådant agerande. På samma sätt ska ett planeringsmål för ett visst år inte tvinga fram förvärv utan förvärv ska kunna senareläggas.

För att följa vägen mot måluppfyllelse med avseende på det nationella klimatmålet så kan Energimyndigheten utveckla rapporteringen genom att årligen redovisa en prognos för förväntad leverans av utsläppsminskningenheter och, om så är lämpligt, föreslå hur förvärvsstrategin ska modifieras för att leda till säkrare måluppfyllelse. Om t.ex. fördröjningar i ett stort projekt leder till att leveransplanen som helhet försenas så kan detta kompenseras genom köp på sekundärmarknaden med leverans samma år om så önskas. Ändringar i förvärvsstrategi kan leda till förändringar vad gäller olika portföljparametrar och därför är det lämpligt att ta upp sådana frågor i samband med den årliga redovisningen av vägen mot måluppfyllelse och om så är lämpligt, inhämta ytterligare vägledning från regeringen.

Måluppfyllelsen och därmed den slutgiltiga användningen av internationella insatser för det nationella klimatmålet till 2020 bör avgöras först när utsläppsdata fram till och med 2020 finns tillgängliga. På så vis kan det nationella målet uppfyllas utan att komma i konflikt med Sveriges internationella åtagande under ansvarsfördelningsbeslutet och eventuella åtaganden under en framtida ny global klimatregim. Detta innebär i praktiken att utsläppsminskningenheter från Kyotoprotokollets samt andra flexibla mekanismer ska avräknas det nationella målet och annulleras, först efter att de internationella åtagandena stämts av. De utsläppsminskningenheter som använts för Sveriges internationella åtaganden bör av naturliga skäl kunna tillgodoräknas för måluppfyllelsen nationellt på samma vis som nationella utsläppsminskningar.

Myndigheten föreslår att avräkning mot det nationella målet sker år 2023 med en fördjupad avstämning år 2017. Vid 2023 bör tillräckligt underlag finnas tillgängligt för att Riksdagen ska kunna fatta beslut om användning (annullering) av utsläppsminskningenheter.

---

¹⁵ För de enskilda projekten har det svenska statliga CDM- och JI-programmet hittills fokuserat på små och medelstora projekt inom förnybar energi, energieffektivisering och avfallshantering. Vidare eftersträvas en bred geografisk spridning av projekten och enligt regleringsbrev ska särskilda satsningar göras på minst utvecklade länder och små ö-nationer under utveckling.

6 Nya mekanismer

I regeringsuppdraget Det svenska klimatmålet till 2020 - bidrag från internationella insatser¹⁶ gjorde Energimyndigheten en principiell jämförelse mellan åtgärder genom FN-systemets mekanismer, åtgärder inom EU, särskilt överlåtelse av utrymme mellan länder inom ramen för EU:s klimatpaket och åtgärder inom Sverige. Rapporten kom fram till att de internationella insatserna i klimatmålet till 2020 initialt bör fokusera på CDM, eftersom CDM är den mekanism som har störst potential att bidra till att uppfylla det nationella klimatmålet. Efterhand kan även andra typer av internationellt överenskomna insatser utnyttjas för att nå målen.

Genom beslutet vid klimatkonventionens partsmöte i Durban i december 2011 har de länder som står för de största utsläppen, både i- och u-länder, för första gången gått med på ett beslut om att förhandla fram ett legalt bindande avtal om utsläppsbegränsningar, vilket ska träda ikraft 2020. Detaljerna om hur detta avtal ska se ut kommer att utformas under de kommande åren. Dessutom beslutade Parterna om en andra åtagandeperiod för Kyotoprotokollet. I Durban togs även beslut om att utveckla nya, breddade, marknadsbaserade mekanismer som ska kunna användas för att möta framtida åtaganden om utsläppsbegränsningar. Marknadsbaserade mekanismer ökar möjligheterna till kostnadseffektiva utsläppsminskningar och är därmed viktiga för att länderna ska åta sig om långtgående utsläppsbegränsningar. Mekanismer kan även vara en viktig källa till finansiering. Förhandlingar pågår nu om utformning av framtida mekanismer (new market-based mechanisms, NMM) samtidigt som erfarenheterna hittills från tillämpning av CDM-mekanismen utvärderas.

Olika former av sektorsbaserade angreppssätt diskuteras, sektorskreditering är ett exempel där värdlandet inte har åtaganden om utsläppsbegränsningar som täcker alla nationella utsläpp men åtar sig ett utsläppstak i en viss sektor och reduktioner i denna sektor som går utöver vad som överenskommits kan säljas på växthusgasmärknaden. I tidigare avsnitt beskrivs vad REDD+ skulle kunna innebära och det skulle också kunna klassificeras som en sektorsmekanism.

Förhandlingarna inom klimatkonventionen pågår. Inom Världsbankens Partnership for Market Readiness (PMR) diskuteras utformning av framtida marknadsbaserade mekanismer och Nordiska ministerrådet bedriver en pilotverksamhet mellan de nordiska länderna och Vietnam respektive Peru. Arbete återstår kring utformningen av nya marknadsbaserade mekanismer men Energimyndigheten räknar med att det svenska programmet för förvärv av utsläppsminskningenheter i framtiden kommer att inrymma olika typer av marknadsbaserade insatser inom ramen för FN-samarbetet under Klimatkonventionen.

---

¹⁶ ER 2011:09.

Energimyndigheten avser att kontinuerligt bevaka utvecklingen av de regelverk som utgör grunden för utsläppshandel och flexibla mekanismer. I programmets rapportering kommer utvecklingen att diskuteras i relation till programmets mål. I regleringsbrevet för 2012¹⁷ anges att Energimyndigheten kan bidra till utvecklingen av nya mekanismer inom ramen för klimatkonventionen. Energimyndigheten bedömer mot denna bakgrund att det kan vara motiverat att aktivt delta i utvecklingen av nya mekanismer. Rapporteringen från det svenska CDM- och JI-programmet bör då inkludera information om hur det arbetet fortskrider.

---

¹⁷ Regleringsbrev för budgetåret 2012 avseende anslag 1:13.

BILAGA 1. CDM-PROCESSEN

För att genomföra ett CDM-projekt måste en av CDM-styrelsen i förväg godkänd metodik följas. För en stor mängd projektkategorier finns metodiker som godkänts av CDM-styrelsen. Det finns även möjlighet att föreslå en ny metodik som, om den blir godkänd, bli tillgänglig för alla att använda.

En CDM-metodik beskriver vilka krav som ska uppfyllas för att projektet ska kunna bli registrerat som ett CDM-projekt och hur utsläppsreduktionerna ska beräknas. I metodiken föreskrivs även hur additionaliteten för ett projekt ska prövas. Additionalitet innebär att utsläppsreduktionerna inte skulle ha kommit till stånd utan CDM. Projekts additionalitet måste bevisas och det sker vanligen på ett av två sätt: antingen genom finansiell additionalitetsprövning, dvs. att intäkterna från försäljning av utsläppsminskningssenheter gör att projektet finansiellt är genomförbart, eller att CDM hjälper projektet att ta sig förbi marknadshinder, en s.k. barriärsanalys. För vissa metodiker finns särskilda krav på hur additionalitet ska visas, det framgår i så fall för respektive metodik. Hur additionalitet bevisas beskrivs mer utförligt i det så kallade additionalitetsverktyget som tagits fram på uppdrag av CDM-styrelsen.¹⁸

När en projektbeskrivning (s.k. Project Design Document, PDD) tagits fram anlitas en oberoende granskare, även kallad validerare, som är ackrediterad av CDM-styrelsen för att validera projekt av den aktuella projektkategorin.¹⁹ Om den oberoende granskaren godkänner projektbeskrivningen och är förvissad om att metodiken följts samt att en så kallad "stakeholder consultation" (dvs. ett samrådsförfarande) genomförts så kan granskaren ansöka hos CDM-styrelsen om att projektet ska registreras. För projektets registrering är det nödvändigt att s.k. Letter of Approval har utfärdats som auktoriserar projektdeltagarna att medverka i projektet. Letter of Approval utfärdas av ansvarig myndighet i deltagarnas respektive hemländer. För Letter of Approval från CDM-projektets värdland gäller särskilt att det ska intyga att värdlandet bedömer att projektet bidrar till hållbar utveckling.

När ansökan kommer till CDM-styrelsen kontrolleras både projektet och att den oberoende granskaren gjort vad som krävs enligt regelverket. Om det är några oklarheter kan CDM-styrelsen inleda en granskningsprocess, vilket kan leda till att något måste ändras eller att projektets registreringsansökan avslås. Om kraven enligt regelverket är uppfylla tar CDM-styrelsen beslut om att registrera projektet.

Under projektets löptid övervakas utsläppsreduktionerna i enlighet med den

¹⁸ Se <http://cdm.unfccc.int/methodologies/PAmethodologies/tools/am-tool-01-v5.2.pdf>

¹⁹ För en lista på ackrediterade granskare, se <http://cdm.unfccc.int/DOE/list/index.html>.

övervakningsplan som fastställdes vid registreringen (och som återfinns i projektets PDD). När en viss tid förflutit och faktiska utsläppsreduktioner har ägt rum så kan projektägaren be en oberoende granskare verifiera en s.k. övervakningsrapport. Om den är korrekt kan projektägaren sedan ansöka om utfärdande av utsläppsminskningenheter hos CDM-styrelsen. Vid utfärdande kontrollerar CDM-styrelsen både projektet och den oberoende granskaren på samma sätt som vid registrering. Om allt är i sin ordning utfärdar CDM-styrelsen certifierade utsläppsminskningenheter, så kallade CER, till projektet.